

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR PASAULIO LIETUVIŲ
BENDRUOMENĖS KOMISIJA**

**REZOLIUCIJA
DĖL LIETUVAI SVARBAUS NEKILNOJAMOJO KULTŪROS PAVELDO APSAUGOS**

2025 m. kovo 27 d. Nr. 1
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo ir Pasaulio lietuvių bendruomenės komisija (toliau – Komisija),
išklausiusi Komisijos nario Arvydo Urbanavičiaus, lietuviško paveldo užsienyje tyrinėtojo Augustino Žemaičio, Komisijos pirmininko pavaduotojos Dalios Asanavičiūtės, Valstybinės kultūros paveldo komisijos pirmininkės Vaidutės Ščiglienės, Kultūros paveldo departamento prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos direktoriaus Vidmanto Bezaro, Lietuvos Respublikos kultūros viceministrės Editos Klaunauskaitės, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos Komunikacijos ir kultūrinės diplomatijos departamento ambasadorės ypatingiems pavedimams Gitanos Grigaitytės, Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininko Augusto Šerniaus pranešimus;

pripažindama, kad Lietuvai svarbus nekilnojamas kultūros paveldas užsienyje yra ne tik istorijos liudytojas, bet ir gyvasis tautinės ir kultūros tapatybės puoselėjimo šaltinis;

atreipdama dėmesį į tai, kad dėl globalizacijos, demografinių pokyčių ir nepakankamo finansavimo kai kurie Lietuvai svarbūs nekilnojamojo kultūros paveldo objektai užsienyje nyksta ar yra negrįžtamai prarandami;

akcentuodama būtinybę stiprinti Lietuvai svarbių nekilnojamojo kultūros paveldo objektų apsaugos mechanizmus, skatinant viešojo ir privataus sektorių bei diasporos bendradarbiavimą, nes tai yra bendras visų lietuvių, tiek gyvenančių Lietuvoje, tiek ir diasporoje, rūpestis;

pabrėždama, kad užsienyje gyvenantys lietuviai gali atlikti svarbų vaidmenį išsaugant Lietuvai svarbų nekilnojamąjį kultūros paveldą – tiek prisidėdami finansiškai, tiek telkdami tarptautinę ekspertinę paramą, tiek skatindami paveldą aktualizuojančias iniciatyvas;

siekdama, kad Lietuvai svarbūs nekilnojamojo kultūros paveldo objektai taptų šiuolaikinės visuomenės gyvenimo dalimi, pritaikant juos bendruomenių, edukacinėms ir turizmo reikmėms,

ragindama plėtoti skaitmenines technologijas ir taikyti inovatyvius sprendimus, kurie leistų lietuviams geriau pažinti Lietuvai svarbų nekilnojamąjį kultūros paveldą užsienyje ir prisidėti prie jo objektų inventorizavimo, dokumentavimo, skaitmenizavimo ir sklaidos;

akcentuodama, kad Lietuvos paveldosaugos politika turi būti nuosekli ir ilgalaikė, skatinant ne tik valstybės institucijų įsitraukimą, bet ir vietos bendruomenių bei diasporos iniciatyvas, siekiant išsaugoti Lietuvai svarbų nekilnojamąjį kultūros paveldą užsienyje ateities kartoms,

siūlo Lietuvos Respublikos Seimui ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei:

1) vykdyti Lietuvai svarbaus nekilnojamo kultūros paveldo užsienyje tyrimus ir šiuolaikiniais metodais fiksuoti jo objektus, ypač jeigu jiems gresia išnykimas; rasti galimybę iš naikinamo nekilnojamojo kultūros paveldo objekto įsigyti kultūros vertybių ir parvežti jas į Lietuvą;

2) pagal nustatytus kriterijus sukurti ir tvarkyti Lietuvai svarbaus nekilnojamojo kultūros paveldo užsienyje registrą, kuris susistemintų jau sukurtus ar kuriamus šaltinius su aiškiai apibrėžtais kriterijais, ir būtų atviras visuomenei;

3) įkurti Lietuvai svarbiam nekilnojamam kultūros paveldui užsienyje palaikyti skirtą fondą, ar kitą finansinį mechanizmą, kuris prisidėtų prie šio paveldo objektų tyrimų, fiksavimo ir tam tikrų projektų, reikalingų jiems išsaugoti, rėmimo;

4) užmegzti ryšius ir palaikyti bendradarbiavimą su užsienio šalių vietos kultūros paveldo institucijomis, kurių veiklos teritorijose yra Lietuvai svarbaus nekilnojamo kultūros paveldo objektų;

5) išplėsti kultūros atašė tinklą, paskatinant juos didesnę dėmesį skirti Lietuvai svarbaus nekilnojamojo kultūros paveldo objektams;

6) rasti galimybę telkti reikiamas lėšas Vokietijos lietuvių bendruomenės visuomeninio-kultūrinio centro Renhofo pilies, kurios dalis patalpų yra avarinės būklės, renovacijai.

Komisijos pirmininkė

Jolanta Naglė

Komisijos pirmininkas

Karolis Neimantas